

Vereniging of Stichting

Het belangrijkste juridische verschil is dat een vereniging een organisatie van leden is, die via een algemene ledenvergadering beslissingen nemen en het bestuur kiezen, terwijl een stichting een organisatie van kapitaal is, zonder leden, waarbij het bestuur het beleid bepaalt.

De vereniging is dus democratischer georganiseerd, terwijl de stichting (met een bestuur) vaak slagvaardiger is en geen verantwoording hoeft af te leggen aan leden.

Vereniging

- **Leden:**

Heeft leden die het beleid bepalen door middel van een algemene ledenvergadering.

- **Bestuur:**

Het bestuur wordt gekozen door de leden en is verantwoording schuldig aan hen.

- **Doel:**

Vaak opgericht voor maatschappelijke activiteiten, zoals sport- of buurtverenigingen.

- **Geldmiddelen:**

Ontvangt lidmaatschapscontributie, maar ook donaties, subsidies, etc.

- **Oprichting:**

Kan opgericht worden via een notariële akte (volledige rechtsbevoegdheid) of onderhandse akte/mondelinge afspraak (beperkte rechtsbevoegdheid).

Stichting

- **Leden:** Mag wettelijk geen leden hebben; het geld komt binnen via donaties, subsidies, etc.

- **Bestuur:** Het bestuur bepaalt het beleid en is niet verantwoording schuldig aan leden.

- **Doel:** Vaak gericht op een ideëel doel, zoals een goed doel.

- **Geldmiddelen:** Ontvangt geld uit donaties, legaten, subsidies, etc.

- **Oprichting:** Vereist altijd een notariële akte voor het oprichten.

Overige verschillen

- **Aansprakelijkheid:**

Bestuurders van een stichting zijn niet hoofdelijk aansprakelijk, terwijl de aansprakelijkheid van bestuurders van een vereniging anders geregeld kan zijn.

- **Oprichting:**

Een stichting kan opgericht worden door één persoon, een vereniging heeft minimaal twee personen nodig.

- **Schenken/erven:**

Een ANBI-stichting kan vrijgesteld zijn van schenk- en erfbelasting, een vereniging niet, tenzij het een SBBI is.

Rechtsvorm

- Verenigingen zijn geregeld in Boek 2, Titel 2 Burgerlijk Wetboek. Een vereniging is een rechtspersoon waarin leden samenwerken voor een door hen gesteld doel.
- Stichtingen zijn geregeld in Boek 2, Titel 5 Burgerlijk Wetboek. Een stichting is een rechtspersoon die geen leden kent en probeert om met behulp van een daartoe bestemd vermogen een doel te verwezenlijken.

Verantwoordelijkheid

- Bij een vereniging is het bestuur verantwoording achteraf verschuldigd aan de leden. Dit is wettelijk verplicht in Art. 48 lid 1 van BW 2, 2.
- Bij een stichting is het bestuur geen verantwoording achteraf verschuldigd. Uiteraard staat een stichting vrij om jaarverslagen en jaarrekeningen te publiceren.

Financiële bijdrage

- Bij een vereniging betalen leden contributie. Dit is overigens niet wettelijk verplicht.
- Bij een stichting zijn er geen leden. Een stichting ontvangt uitsluitend en alleen vrijwillige bijdragen en kan geen jaarlijks regime van bijdragen opleggen.

Bestuur

- **Het bestuur van een vereniging** wordt in principe benoemd door de leden. Wettelijk gezien, is het mogelijk dat het bestuur zichzelf benoemt. Wel is het zo dat tweederde van de leden het eens moet zijn met de voordracht, tenzij statutair anders bepaald is. Goed om te weten: volgens de wet kan een niet-lid van een vereniging tot bestuurder worden benoemd en een beperkt aantal bestuursleden door niet-leden benoemd worden.
- **In het 'Standaardmodel statuten Stichting'** staat dat het bestuur de bestuurders benoemt. Maar het is ook mogelijk dat de statuten van een stichting bepalen dat de bestuursleden worden benoemd door het bestuur van een andere rechtspersoon.
- Een vereniging 'kan' bij notariële akte worden opgericht.
- Een stichting 'moet' bij notariële akte worden opgericht.
- Indien een vereniging geen rechtspersoon is, is het bestuur hoofdelijk aansprakelijk. Banken accepteren uitsluitend rechtspersonen voor hun speciale aanbiedingen.
- Het bestuur kan een bankrekening beheren op naam van de rechtspersoon.

Pluspunten vereniging

- Een vereniging heeft leden en is democratischer dan een stichting.
- De communicatie rond de afzonderlijke projecten verloopt over het algemeen goed, omdat meer mensen betrokken zijn bij de organisatie.

Minpunten vereniging

- Een vereniging heeft leden waaraan verantwoording gegeven moet worden.
- Onze vereniging kent een ALV waar alleen direct betrokkenen op af komen.

Pluspunten stichting

- Een stichting heeft geen leden om rekening mee te houden, alleen een bestuur.
- Een stichting kan slagvaardiger optreden dan een vereniging als de vereniging geen dagelijks bestuur kent.
- Een stichting kan ook een Ledenraad instellen. Een dergelijke vertegenwoordigt de gebruikers van de Belbus.
- In plaats van een lidmaatschap kan een donateursbijdrage gevraagd worden die even hoog is als de contributie. Daarmee wordt het gat in de begroting die ontstaat bij het wegvallen van het lidmaatschap ondervangen.

Minpunten stichting

- Een stichting is minder democratisch.
- Een stichting versterkt het idee dat een paar mensen binnen de organisatie de dienst uitmaken.

Advies aan de Algemene Ledenvergadering:

Niet overgaan naar een stichtingsvorm voor de Belbus Noordkop, omdat de pluspunten voor ons bestuur zwaarder wegen dan de minpunten.

Anna Paulowna, 16 april 2026.

Harm Medema, secretaris Belbusvereniging Noordkop